

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון י"א בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ל"ה

1. האומר לחבירו 'ככרי עליך' רבא אוסרו על המודר אפילו אם המדיר נתנו במתנה, מהיכן הקשו עליו? **ברייתא:** אמר לו השאילני פרתך, אמר לו קונם עליך הפרה הזו שקנויה לי, או שאמר לו נכסי עליך, ובשני המקרים התנה 'אם יש לי פרה אחרת חוץ מזו' [וכן בקרדום], ונמצא שיש לו וא"כ חל הקונם, בחייו של המדיר - אסור, מת או שנתנה למודר במתנה - הרי זה מותר. **תירץ ר' אחא בריה דרב איקא:** הברייתא עוסקת במקרה שבעל הפרה נתן תחילה את הפרה לאדם אחר, ואדם זה נתן למודר ובזה מודה רבא שמותר.
2. **נסתפק רבא:** האם יש מעילה בקונמות - הנהנה מחפץ שנאסר בקונם, האם עבר גם על איסור מעילה? **פשט רב נחמן:** ממה ששנינו לעיל מקום שנוטלין עליה שכו, תיפול הנאה להקדש. ומכך שלא שנינו תיפול הנאה לים המלח, משמע שעוסקים בדבר הדומה להקדש שהוא כהקדש, שיש בו מעילה. **ומצינו בזה מחלוקת תנאים - לר' מאיר -** קונם ככר זו אסור על כל העולם כהקדש, ואכלה בין הוא ובין חבירו - מעל, וכיון שדומה להקדש, אפשר לפדותה ותהיה מותרת בהנאה. אבל אם אמר - ככר זו עלי להקדש, ואכלה הוא - מעל, חבירו - לא מעל, וכיון שאינה אסורה על כל העולם אינה דומה להקדש ולפיכך אי אפשר לפדותה. **אבל לחכמים** בין כך ובין כך לא מעל, לפי שאין מעילה בקונמות.
3. **אם יש מעילה בקונמות - באופן שאדם אמר לחבירו ככרי עליך ונתנה לו במתנה, מי מעל?** **צדדי הנידון:** אין לומר שימעול הנותן כמו בהקדש ממש כיון שאינה אסורה עליו, וכן לכאורה אין לומר שימעול המקבל כיון שיכול לומר ככרות של היתר רציתי לקבל אבל ככרות של איסור לא רציתי, וזכיה בטעות אינה זכיה וא"כ לא יצא מרשות המדיר. **ענה רב אשי -** אע"פ שבשעה שקיבל את הכיכר שניהם לא מעלו, המקבל ימעול כאשר ישתמש בו - שהרי כל המוציא מעות הקדש לחולין, אף שהוא סבור שהם של חולין - מועל, אף זה מועל אע"פ שלא ידע שהיא אסורה עליו.
4. **משנה - אלו עוד דברים שנינו שיכול לעשות למודר הנאה ממנו?**
 - א. המדיר מותר להפריש מדעתו תרומתו ומעשרותיו של המודר.
 - ב. אם המדיר כהן רשאי להקריב עליו קיני זבין, קיני זבות, קיני יולדות, חטאות ואשמות.
 - ג. ומלמדו מדרש, הלכות ואגדות, כיון שמצוות לאו להנות ניתנו, אבל לא ילמדנו מקרא, אבל מלמד הוא את בניו ואת בנותיו מקרא.
5. **הגמרא מסתפקת האם הכהנים המקריבים הם שלוחי דידן או שהם שלוחי דשמיא. למאי נפקא מינה?** למודר הנאה, אם הם שלוחי דידן - הכהן מנהג את בעל הקרבן, ואם הם שלוחי דשמיא - מותר. **רצו להוכיח** ממה ששנינו 'מקריב עליו קיני זבין...' משמע שהם שלוחי דשמיא. **ונדחה:** אם הם שלוחי דשמיא היה יכול להקריב עבורו את כל סוגי הקורבנות, אלא שונים הם משום שאמר ר' יוחנן: בכל הקורבנות צריכין דעת של מי המחויב ולא ניתן להקריב בלי שירצה בכך, חוץ ממחוסרי כפרה, שהרי אדם מביא קרבן על בניו ועל בנותיו הקטנים, שנאמר: 'זאת תורת הזב', וכיון שאין תורת שליחות בהקרבנות יכול המדיר להקריב עבורו.
6. **בפסוק 'זאת תורת היולדת' וגו' מה בא ללמד 'תורת'?**
 - א. **אין לומר -** בין קטנה ובין גדולה, [כפי שהסביר ר' יוחנן לגבי זאת תורת הזב], כיון שלמדנו 'שלוש נשים משמשות במוך: קטנה, ומעוברת, ומניקה, קטנה - שמא תתעבר ותמות' משמע שלא מצוי קטנה שיולדת.
 - ב. **אלא -** בין פקחת בין שוטה, שכן אדם מביא קרבן על אשתו שוטה, כדברי רבי יהודה; דתניא, רבי יהודה אומר: אדם מביא קרבן עשיר על אשתו, וכל קרבנות שחייבות, שכך כותב לה: ואחריות דאית לך עלי מן קדמת דנא.